

‘Ο πυρήνας τοῦ μηνύματος τοῦ Ἰησοῦ:

“‘Η Βασιλεία τοῦ Θεοῦ καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου”

by
CHRYSS C. CARAGOUNIS

Β. ‘Ο Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου στὴν Διδασκαλίαν τοῦ Ἰησοῦ

Ἡ ἔκφρασις *Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου* εἶναι ἐξ ἴσου ἀκατανόητος στὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν ὅπως καὶ στὴν Ἀγγλικήν, Γερμανικὴν, Σουηδικήν, κ. ἄ. γλῶσσες. Ἡ ἔκφρασις εἶναι Ἑβραϊκὴ καὶ Ἀραμαϊκὴ. Στὴν κυριολεξίαν τῆς ἡ ἔκφρασις «*υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου*» σημαίνει «ἓνα δεῖγμα τοῦ ἀνθρωπίνου εἴδους». Ὡς ἐκ τούτου, ἡ ἔκφρασις εἶναι ἀντιπροσωπευτικὴ, δηλ. σημαίνει «ὁ ἄνθρωπος». Στὴν Κ.Δ., ὅμως, ἡ ἔκφρασις αὐτὴ χρησιμοποιεῖται μὲ ἓνα πολὺ ἰδιαίτερον περιεχόμενον καὶ εἶναι μία ἀπὸ τὶς προσωπομίαις τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἀλλὰ ἅς ἰδοῦμε τὰ πράγματα ἀπὸ τὴν ἀρχήν.

1. ‘Η Ἰδέα περὶ Υἱοῦ τοῦ Ἀνθρώπου στὴν Παλαιὰν Διαθήκην καὶ στὸν Ἰουδαϊσμόν

Ἡ Π.Δ. χρησιμοποιεῖ τέσσερις ἐκφράσεις ποὺ στὴν μετάφρασιν τῶν Ἑβδομήκοντα ἀποδίδονται ὡς «ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου», τὶς Ἑβραϊκές: (α) **Βεν Αδαμ** (Υἱὸς τοῦ Αδαμ [*< αδαμα = γῆ*] 154 φορές), (β) **Βεν Ις** (Υἱὸς τοῦ

Ἀνδρός, 3 φορές), **Βεν Ενος** (Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου, 1 φορά), καθὼς καὶ τὴν Ἀραμαϊκὴν **Βαρ Ενας** (Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου, 3 φορές, ὅλες στὰ Ἀραμαϊκὰ κεφάλαια τοῦ Βιβλίου τοῦ Δανιήλ.).¹

Τὰ δύο βιβλία τῆς Π.Δ. στὰ ὁποῖα ἀπαντᾶται ἡ ἔκφρασις συχνότερα εἶναι οἱ Ψαλμοὶ (30 φορές) καὶ τὸ Βιβλίον τοῦ Ἰεζεκιήλ (94 φορές).

Ἐκεῖνο, ὅμως ποὺ δημιουργεῖ ἐντύπωσιν εἶναι ὅτι ἡ ἔννοια τῆς ἐκφράσεως «ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου» ἢ στὸν πληθυντικὸν «οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων» δὲν εἶναι πάντοτε κολακευτικὴ. Ἡ ἔκφρασις ἀναφέρεται μία-δύο φορές μὲ κάπως θετικὴν σημασίαν, μερικὲς φορές μὲ οὐδετέραν σημασίαν καὶ πολλὰς φορές μὲ ἀρνητικὴν σημασίαν. Ἐπὶ παραδείγματι, στὸ Βιβλίον τῶν Ἀριθμῶν 23:18 διαβάζομεν «ὁ Θεὸς δὲν εἶναι ἄνθρωπος νὰ ψευσθῇ, οὔτε υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου νὰ μεταμεληθῇ»; στὸ Ἰώβ 25:6: ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου εἶναι σκώληξ, ἐνῶ κατὰ τὸν Ψαλμὸν 12:1-2 οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων εἶναι ἀσεβεῖς, ψεῦτες καὶ δόλιοι, τὸ δὲ ἐδ. 8 δίνει μίαν ἀπαίσιαν εἰκόνα παρανομίας: «οἱ ἀσεβεῖς κυκλοφοροῦν ἐλεύθερα, ὅταν ἡ ἀχρειότης ὑψωθῇ μεταξύ τῶν υἱῶν τῶν ἀνθρώπων». Ἀλλὰ ἀκόμη καὶ οἱ οὐδέτερες συνάφειες παρουσιάζουν τὸν Υἱὸν τοῦ Ἀνθρώπου ὡς ἀσήμαντον (Ἰώβ 25:6), προσωρινὸν καὶ βραχύβιον (Ψαλ 89:47), ἀδύνατον (Ψαλ 146:3), καὶ ἐφήμερον καὶ φευγαλέον (Ἠσ 51:12). Ἀκόμη καὶ στὸ Βιβλίον τοῦ Ἰεζεκιήλ ἡ ἔννοια δὲν εἶναι θετική· μ' αὐτὴν τὴν προσωνομίαν προσαγορεύει ὁ Θεὸς τὸν προφήτην, ὁ ὁποῖος ἔχει ταυτισθεῖ μὲ τὸ διεστραμμένον καὶ ἀναρχικὸν ἔθνος τοῦ καὶ ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ ἔχει πάρει τὴν θέσιν τοῦ ἁμαρτωλοῦ καὶ ἐλεεινοῦ λαοῦ τοῦ Ἰσραήλ.

¹ Γιὰ λεπτομερέστερη ἔκθεσιν τῶν δεδομένων, βλ. C. C. Caragounis, *The Son of Man. Vision and Interpretation* (WUNT 38), Tübingen: Mohr 1986, 48 κ. ἑ.ἑ

Δημιουργεῖ, λέγω, ἐντύπωσιν ὅτι ὁ Κύριός μας ἐπῆρεν ἕναν τέτοιον ὅρον μὲ τόσον ἀρνητικὲς συνάφειες κι' ἔννοιες στὴν Π.Δ. καὶ τὸν ἔκαμε τὴν πιὸ προσφιλὴν του προσωνομίαν.

Ἀλλὰ πῶς, ἄραγε, ἦτο τοῦτον δυνατόν; Τοῦτο θὰ τὸ ἰδοῦμεν στὸ Βιβλίον τοῦ Δανιήλ.

2. Ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου στὸ Βιβλίον τοῦ Δανιήλ

Ἐδῶ ἡ ἔκφρασις ἀπαντᾶται πέντε φορές ἀλλὰ μόνον ἓνα χωρίον εἶναι σημαντικὸν διὰ τὴν μελέτην μας. Στὸ μεγάλο ὄραμα ποὺ βλέπει ὁ Δανιήλ στὸ ἑβδομον κεφάλαιον, ἀφ' οὗ παρελάσουν τὰ τέσσερα θηρία τὰ ὁποῖα ἀντιπροσωπεύουν τέσσερεις βασιλεῖες, καὶ ἔλθει ἡ ὥρα νὰ κριθοῦν, ὁ Ὑψιστος, ὁ ὁποῖος παρουσιάζεται ὡς Παλαιὸς τῶν Ἡμερῶν ἢ Προαιώνιος, κάθεται ἐπάνω σ' ἕναν ἀπὸ τοὺς θρόνους ποὺ τοποθετοῦνται. Τότε βλέπει ὁ Δανιήλ νὰ ἔρχεται μὲ τὰ σύννεφα τοῦ οὐρανοῦ ἓνας ποὺ *ἔμοιαζε μὲ Υἱὸν Ἀνθρώπου*, δηλ. ἔμοιαζε μὲ μίαν ἀνθρωπίνην φυσιογνωμίαν. Ἐδῶ ἔχομεν μίαν σπουδαίαν λεπτομέρειαν. Ἐνῶ παντοῦ ἄλλοῦ γίνεται λόγος περὶ κάποιου υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, δηλ. μιᾶς συγκεκριμένης ἀνθρωπίνης προσωπικότητος, τοῦτο εἶναι τὸ μόνον χωρίον τὸ ὁποῖον δὲν ὁμιλεῖ περὶ κάποιου συγκεκριμένου υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, δηλ. μίαν ἀνθρωπίνην προσωπικότητος, ἀλλὰ περὶ κάποιου ποὺ ἀπλῶς *ὁμοίαζεν* μὲ ἄνθρωπον. Ἀκριβῶς ὅπως τὰ τέσσερα θηρία, στὴν πραγματικότητα, δὲν ἦσαν θηρία, ἀλλὰ ἀπλῶς σύμβολα ἀνθρωπίνων βασιλειῶν, ἔτσι καὶ ἡ φυσιογνωμία ἡ ὁποία ἔρχεται ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ δὲν εἶναι μία ἀνθρωπίνη ὑπαρξις ἀλλὰ Κάποιος ποὺ συμβολίζεται μὲ τὸ σχῆμα τοῦ ἀνθρώπου. Καὶ καθὼς τὰ τέσσερα ζῶα ἀντιπροσώπευαν τέσσερεις βασιλεῖες ἀνθρώπων, ἔτσι κι' ἐδῶ ἓνα ἀνθρώπινον προσωπεῖον ἀντιπροσωπεύει ἓνα ὑπέρτερον, οὐράνιον ὄν, κάποιον ποὺ εἶναι ἀνώτερος τῶν ἀνθρώπων.

Αὐτὴν τὴν ὑπεράνθρωπον μορφήν δανείζεται ἡ ἰουδαϊκὴ θεολογία τῶν μεσοδιαθηκικῶν χρόνων ἀπὸ τὸ Βιβλίον τοῦ Δανιήλ, τὴν καλλωπίζει μὲ πολλὰ καὶ διάφορα στολίδια, ἐξελίσσοντάς τὴν στὴν ἀποκαλυπτικὴν μορφήν τοῦ Υἱοῦ τοῦ Ἀνθρώπου ποὺ συναντοῦμε στὸ πρῶτον Βιβλίον τοῦ Α' Ἐνώχ καὶ στὸν Ὑπεράνθρωπον Πολεμιστὴν τοῦ τετάρτου Βιβλίου τοῦ Δ' Ἑσδρα.

Ἡ μορφή τοῦ Υἱοῦ τοῦ Ἀνθρώπου διαδραματίζει ἓναν σπουδαῖον ρόλον στὴν Ἰουδαϊκὴν ἐσχατολογία, ἡ ὁποία εἶναι γνωστὴ ὑπὸ τὸν ὄρον Ἀποκαλυπτική.²

Ὅταν, τέλος, ἐρχόμεθα εἰς τὴν ἐποχὴν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἡ ἰδέα περὶ Υἱοῦ τοῦ Ἀνθρώπου εἶχε ἐδραιωθεῖ σταθερὰ στοὺς ἰουδαϊκοὺς κύκλους ποὺ ἦσαν ὅπαδοι τοῦ ἀποκαλυπτικοῦ κινήματος. Ἡ ἰδέα δὲ περὶ Υἱοῦ τοῦ Ἀνθρώπου καὶ ἡ ἰδέα περὶ Βασιλείας τοῦ Θεοῦ ἦσαν ἀλληλένδετες.

Τοῦτο σημαίνει ὅτι τὴν ἐποχὴν τοῦ Χριστοῦ οἱ Ἰουδαῖοι δὲν εἶχαν ὅλοι τὸ ἴδιον περιεχόμενον στὴν ἐθνικὴν των ἐλπίδα διὰ τὸ μέλλον τοῦ λαοῦ των. Ὁ ἰουδαϊκὸς λαὸς ἦτο χωρισμένος σὲ διάφορες ὁμολογιακὰς ομάδες. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὸ ἔδαφος εἶχε ἐτοιμασθεῖ καὶ γίνετο πρόσφορον διὰ τὸ νέον μήνυμα τοῦ Ἰησοῦ. Τὸ μήνυμα τοῦ Ἰησοῦ εἶχε περισσότερα κοινὰ μὲ τὴν ἀποκαλυπτικὴν παράταξιν τῶν Ἰουδαίων, στὸ ὅτι ἡ ἐγκαθίδρυσις τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ θὰ ἦτο ἔργον Θεοῦ καὶ ὄχι ἔργον ἀνθρώπων, παρὰ μὲ τὴν καθιερωμένην λατρείαν τῶν Σαδδουκαίων καὶ Λευιτῶν, ἡ ἐκείνων οἱ ὅποιοι προσέμεναν μίαν ἐπίγειον, Δαυιδικὴν

² Ἡ Ἀποκαλυπτικὴ ἦτο ἓνα ἰουδαϊκὸν κίνημα τῶν μεσοδιαθηκικῶν χρόνων ὅταν ἡ προφητεία εἶχεν πλέον ἐκλείψει. Τὸ κίνημα αὐτὸ ἐνεπνέετο ἀπὸ ἀπαισιοδοξίαν ὡς πρὸς τὴν δυνατότητα τοῦ ἀνθρώπου νὰ καλλιτερεύῃ τὴν ἠθικὴν του ζωὴν. Τὸναντίον ἡ ἀμαρτία θὰ ἐπλημύριζε τὸν κόσμον, ἡ κατάστασις ἐπὶ τῆς γῆς θὰ ἐχειροτέρευε μέχρι σημείου ποὺ θὰ καθιστοῦσε τὴν συνέχισιν τῆς ζωῆς ἀδύνατον, καὶ ὅταν τὰ πράγματα εἶχαν φθάσει εἰς τὸ ἀπροχώρητον, τότε θὰ ἐπενέβαινεν ὁ Θεὸς ἀπὸ τὸν οὐρανὸν ξαφνικὰ καὶ κραταῖά, καὶ μὲ ἐντελῶς ἰδικὴν του ἐνέργειάν θὰ κατέστρεφεν τὰ ἔργα τοῦ διαβόλου καὶ θὰ ἐγκαθίδρυε τὴν ἰδικὴν του Βασιλείαν ἐπὶ τῆς γῆς.

βασιλείαν ἐστιασμένην στὸν λαὸν τοῦ Ἰσραὴλ καὶ μὲ κέντρον τὴν Ἱερουσαλὴμ.

3. Ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου στὴν Διδασκαλίαν τοῦ Ἰησοῦ

Ὅταν στραφῶμεν πρὸς τὰ εὐαγγέλια, ἰδίως τὰ συνοπτικά, κάνει ἐντύπωσιν τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ ἔκφρασις «ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου» χρησιμοποιεῖται ἀπὸ τὸν Ἰησοῦν - καὶ μόνον ἀπὸ τὸν Ἰησοῦν - ὡς ἡ πλέον προσφιλὴς προσωνυμία διὰ τὸν ἑαυτὸν του. Ἡ ἔκφρασις ἀπαντᾷ 69 φορές στὰ συνοπτικά εὐαγγέλια καὶ 13 φορές στὸ κατὰ Ἰωάννην. Ἡ βιβλιογραφία περὶ τοῦ Υἱοῦ τοῦ Ἀνθρώπου εἶναι ὀγκοδεστάτη. Στὸ πρὸ εἴκοσι ἐτῶν ἐκδοθὲν βιβλίον μου, *Ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου. Ὅραμα καὶ Ἑρμηνεία*,³ μνημονεύνται περὶ τὰ 1.000 ἔργα. Ἡ ἔρευνα ἔχει δείξει ὅτι οἱ 69 μνεῖες περὶ τοῦ Υἱοῦ τοῦ Ἀνθρώπου δύνανται νὰ χωρισθοῦν σὲ διάφορες κατηγορίες κατὰ τὶς συνάφειες στὶς ὁποῖες ἀναφέρονται. Οἱ κατηγορίες αὐτὲς εἶναι κυρίως τρεῖς: ἔχομεν λόγια τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τὰ ὁποῖα ἀναφέρονται στὴν ἐπίγειον ζωὴν καὶ τὸ ἔργον του, λόγια τὰ ὁποῖα ἀναφέρονται στὸ πάθημά του, καὶ λόγια ποὺ ἀναφέρονται στὸν ἐνδοξασμὸν του, ἀναλυτικότερα:

	Ἐπίγειος ζωὴ κ. δρᾶσις	Πάθημα	Ἐνδοξασμός	Σύνολον
Μτ	7	10	15	30
Μκ	2	9	3	14
Λκ	7	8	10	25
	16	27	26	69

³ Βλ. σημ. 1.

Ὁ χῶρος εἰς τὴν διάθεσίν μου δὲν ἐπιτρέπει παρὰ νὰ συζητήσω συντόμως ἓνα ἢ δύο λόγια τῆς κάθε κατηγορίας.

α. Ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου ποὺ ζεῖ καὶ ἐργάζεται στὴν Γῆν

Ἐνα ἀπὸ τὰ λόγια ποὺ ἀναφέρονται στὴν ἐπίγειον ζωὴν καὶ δρᾷσιν τοῦ Κυρίου μας εὐρίσκεται στὸ κατὰ Μτθ 8:20. Τὸ λόγιον τοῦτο προβάλλει τὶς ἀξιώσεις τοῦ Ἰησοῦ καὶ τὸ τίμημα ποὺ πρέπει νὰ πληρώσῃ ἐκεῖνος ποὺ θέλει νὰ ἀκολουθήσῃ τὸν Ἰησοῦν ὡς μαθητὴς του. Ὅταν, λοιπόν, ἓνας γραμματεὺς ἦλθεν στὸν Ἰησοῦν καὶ τοῦ εἶπε· «Διδάσκαλε, θέλω νὰ σὲ ἀκολουθήσω ὅπου καὶ ἂν πᾶς», ὁ Ἰησοῦς τοῦ ἀπήντησεν·

Αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς ἔχουσιν καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσεις, ὁ δὲ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου οὐκ ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνει.

Ἐδῶ βλέπομεν τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ νὰ γίνεται Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου, Ἐκεῖνον ποὺ κατέχει τὰ πάντα, τὸν Πλούσιον, ὅπως τὸν περιγράφει ὁ Ἀπ. Παῦλος, νὰ πτωχαίνει διὰ χάριν ἡμῶν, καὶ νὰ πτωχαίνει μέχρι τοιοῦτου σημείου ὥστε νὰ τοῦ λείπῃ ἀκόμη καὶ τὸ στοιχειῶδες ποὺ ἀπολαμβάνουν τὰ ἄγρια θηρία -- ἡ στέγη. Ἡ μαθητεία, τὸ νὰ ἦναι κανεὶς μαθητὴς του, μπορεῖ νὰ σημάνῃ καὶ τὸ ἐνδεχόμενον νὰ μείνῃ ἄστεγος, νὰ συμμερισθῇ τὴν ἔλλειψιν στέγης μαζὶ μὲ τὸν Ἰησοῦν.

Ἐνα ἄλλο λόγιον ποὺ ἀφορᾷ τὸν ἐπίγειον Υἱὸν τοῦ Ἀνθρώπου, εὐρίσκεται στὸ κατὰ Μᾶρκον 2:10 (= Μτθ 9:6). Τέσσερις ἄνδρες φέρουν ἓναν παραλυτικὸν στὸν Ἰησοῦν. Ὁ Ἰησοῦς λέγει στὸν παραλυτικόν·

θάρσει, τέκνον, ἀφίενταί σου αἱ ἁμαρτίαι

Οἱ παρόντες γραμματεῖς ἀναλογίζονται ὅτι ὁ Ἰησοῦς βλασφημεῖ, κί' αὐτὸ δίνει τὴν εὐκαιρίαν στὸν Ἰησοῦν νὰ ἀπαντήσῃ καὶ νὰ δράσῃ. Τοὺς λέγει·

Ἵνατί ἐνθυμεῖσθε πονηρὰ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; τί γὰρ εὐκοπώτερον, εἶπεῖν· ἀφίενταί σου αἱ ἁμαρτίαι, ἢ εἰπεῖν· ἔγειρε καὶ περιπάτει; ἵνα δὲ εἰδῇτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφίεναι ἁμαρτίας - τότε λέγει τῷ παραλυτικῷ· ἐγερθεὶς ἄρον σου τὴν κλίνην καὶ ὑπάγε εἰς τὸν οἶκόν σου.

Ἐδῶ βλέπομεν ὅτι ὁ Πτωχός, ἄστεγος, ἐπίγειος Ἰησοῦς ἔχει ὅχι μόνον τὴν ἐξουσίαν νὰ κάμῃ θαύματα καὶ νὰ θεραπεύῃ ἀλλὰ ἀκόμη καὶ τὸ θεϊκὸν προνόμιον νὰ συγχωρῇ ἁμαρτίας.

Αὐτὰ τὰ παραδείγματα μᾶς δίνουν μίαν ἀμυδρὰν εἰκόνα περὶ τοῦ ἐπιγείου Ἰησοῦ, περὶ τῆς ζωῆς καὶ δρασεώς του.

β. Ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου ποὺ Πάσχει

Ἀπὸ τὰ πολλὰ λόγια τοῦ Ἰησοῦ ποὺ ἀναφέρονται στὸ πάθημα τοῦ Υἱοῦ τοῦ Ἀνθρώπου, ξεχωρίζομεν τὶς τρεῖς προφητείες διὰ τὸν σταυρικὸν του θάνατον. Ἀμέσως μετὰ τὴν ὁμολογίαν τοῦ Πέτρου, ὅτι «Σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ», ὁ Ἰησοῦς ἐμπιστεύεται στοὺς μαθητές του ἓνα μυστικόν·

Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς δεικνύειν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὅτι δεῖ αὐτὸν (δηλ. τὸν Υἱὸν τοῦ Ἀνθρώπου, παράβ. Μκ) εἰς Ἱεροσόλυμα ἀπελθεῖν καὶ πολλὰ παθεῖν ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματέων καὶ ἀποκτανθῆναι καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθῆναι (Μτθ 16:21).

Λίγο ἀργότερα, μετὰ ἀπὸ τὴν Μεταμόρφωσίν του, τοὺς λέγει πάλι, ἀλλὰ αὐτὴν τὴν φορὰν μὲ διαφορετικὰ λόγια·

Μέλλει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων, καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθήσεται (Μτθ 17:22-23).

Τέλος, ἐνῶ εὐρίσκετο καθ' ὁδὸν πρὸς τὰ Ἱεροσόλυμα, ἐκμυστηρεύεται στοὺς μαθητάς του·

Ἴδου ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ γραμματεῦσιν, καὶ κατακρινοῦσιν αὐτὸν θανάτῳ καὶ παραδώσουσιν αὐτόν τοῖς ἔθνεσιν εἰς τὸ ἐμπαῖξαι καὶ μαστιγῶσαι καὶ σταυρῶσαι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθήσεται (Μτθ 20:18).

Ἐὰν ἐπροσέξατε ἡ τρίτη προφητεία εἶναι σαφεστέρα καὶ περιέχει περισσότερες λεπτομέρειες ἀπὸ τὶς πρῶτες δύο. Αὐτὲς οἱ τρεῖς προφητεῖες ἀντιπροσωπεύουν ὑπέροχα τὸν πάσχοντα Υἱὸν τοῦ Ἀνθρώπου, τὸν Υἱὸν τοῦ Ἀνθρώπου ὅστις ἦλθε ὄχι διὰ νὰ διακονηθῇ ἀλλὰ διὰ νὰ διακονήσῃ καὶ νὰ δώσῃ τὴν ψυχὴν του λύτρον ἀντὶ πολλῶν (Μκ 10:45).

Ὁ προφ. Ἡσαΐας, στὸ 53ον κεφάλαιόν του, ὁμιλεῖ περὶ τοῦ Δούλου τοῦ Γιαχβέ. Πολλὲς ἀπὸ τὶς λεπτομέρειες στὸ κεφάλαιον τοῦτο συμπληρώνουν τὴν εἰκόνα τοῦ Πάσχοντος Υἱοῦ τοῦ Ἀνθρώπου, ἀλλὰ ἡ ἰδέα περὶ τοῦ Υἱοῦ τοῦ Ἀνθρώπου ἀπουσιάζει παντελῶς στὸ βιβλίον τοῦ Ἡσαΐα. Φαίνεται, λοιπόν, ὅτι ὁ Ἰησοῦς συνένωσεν τὶς δύο ιδέες ἢ εἰκόνες περὶ Υἱοῦ τοῦ Ἀνθρώπου στὸν Δανιήλ καὶ τοῦ Δούλου τοῦ Γιαχβέ στὸν Ἡσαΐαν καὶ ἡ νέα εἰκόνα περὶ τοῦ Υἱοῦ τοῦ Ἀνθρώπου ἢ ὁποία προῆλθε ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἔνωσιν ἔγινε ὁ πιὸ ἀγαπητός αὐτοπροσδιορισμός τοῦ Κυρίου μας.

γ. Ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου πὺν Δοξάζεται

Τὸ 24ον καὶ 25ον κεφάλαιον τοῦ εὐαγγελίου τοῦ Ματθαίου (ὅπως καὶ τὰ παράλληλα κεφάλαια Μκ 13 καὶ Λκ 21) μνημονεύουν τὸν ὅρον «ὁ Υἱὸς

τοῦ Ἀνθρώπου» πολλές φορές. Τὰ κεφάλαια αὐτὰ ἀσχολοῦνται μὲ τὴν δευτέραν ἔλευσιν τοῦ Κυρίου καὶ παρουσιάζουν τὸν Σταυρωθέντα καὶ Ἀναστάντα Υἱὸν τοῦ Ἀνθρώπου νὰ ἐπιστρέφῃ στὴν γῆν μὲ δόξα, δύναμιν, καὶ τιμὴν, ἐρχόμενος ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ. Κανένα ἄλλο χωρίον δὲν ὑπενθυμίζει τὴν ἀρχικὴν παρουσίασιν τῆς οὐρανίου αὐτῆς φυσιογνωμίας στὸ βιβλίον τοῦ Δανιήλ ὅσον ἡ περιγραφή ποὺ ἔχομε στὸ Μτθ 24 καὶ 25.

Ἐδῶ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου δὲν εἶναι πλέον ὁ ταπεινὸς, ἄστεγος, καὶ πτωχὸς Δοῦλος τοῦ Θεοῦ, δηλ. ὁ ἐπίγειος Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου, ἢ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου κατὰ τὴν ἐπίγειον ζωὴν καὶ δρᾶσιν του, οὔτε εἶναι ὁ πάσχων Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου, Ἐκεῖνος ποὺ πρέπει νὰ ἀναβῇ εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ, νὰ παραδοθῇ εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἁμαρτωλῶν, νὰ μαστιγωθῇ καὶ νὰ σταυρωθῇ, ἀλλὰ εἶναι ὁ δεδοξασμένος Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου, Ἐκεῖνος ποὺ ἔχει καθίσει στὰ δεξιᾶ τοῦ Θεοῦ, καὶ ὁ ὅποιος, ὅπως ἡ μορφή ἢ ὁποία ὁμοιάζεν μὲ Υἱὸν Ἀνθρώπου στὸ βιβλίον τοῦ Δανιήλ, ἔρχεται ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ μὲ ἐξουσία διὰ νὰ κάμῃ κρίσιν, καὶ νὰ κρίνῃ τὰ ἔθνη.

Διαβάζομεν στὸ Ματθαῖον 24:30:

καὶ τότε φανήσεται τὸ σημεῖον τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἐν οὐρανῷ, καὶ τότε κόψονται πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς καὶ ὄψονται **τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ** μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς

Καὶ στὸ κεφ. 25:31, διαβάζομεν:

Ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ καὶ πάντες οἱ ἄγγελοι μετ' αὐτοῦ, τότε καθίσει ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ· καὶ συναχθήσονται ἔμπροσθεν αὐτοῦ

πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἀφορίζει αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων, ὥσπερ ὁ ποιμὴν ἀφορίζει τὰ πρόβατα ἀπὸ τῶν ἐρίφων.

Ἐδῶ ἡ ζωὴ καὶ ἡ δρᾶσις τοῦ Υἱοῦ τοῦ Ἀνθρώπου ἔχει κάμει ἓναν ὁλόκληρον κύκλον. Ἦλθε ταπεινὸς καὶ ἀνθρωπίνως ἀδύνατος, χωρὶς νὰ ἔχει μέρος νὰ κλίνη κἄν τὴν κεφαλὴν του, περιεπάτησε τὸν ἀνηφορικὸν δρόμον τοῦ Γολγοθᾶ, κι' ἔχοντας πῆ ὅλον τὸ ποτήριον ποῦ τοῦ προσέφερεν ὁ Πατὴρ του, ἐνυψώθη κι' ἐδοξάσθη, κι' ἔλαβεν τὴν πλήρην ἐξουσίαν ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς, κι' ἐπιστρέφει μετὰ δόξης διὰ νὰ κρίνῃ ζῶντας καὶ νεκρούς. Ὁ ἀπ. Παῦλος τὸ διατυπώνει μὲ τὸν ἰδικόν του τρόπον ὅταν γράφει (Φιλ 2:6-11):

ὃς ἐν μορφῇ θεοῦ ὑπάρχων οὐχ ἄρπαγμὸν ἡγήσατο τὸ εἶναι ἴσα θεῷ, ἀλλὰ ἑαυτὸν ἐκένωσεν μορφὴν δούλου λαβὼν, ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπων γενόμενος· καὶ σχήματι εὗρεθεὶς ὡς ἄνθρωπος ἐταπείνωσεν ἑαυτὸν γενόμενος ὑπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ. διὸ καὶ ὁ θεὸς αὐτὸν ὑπερύψωσεν καὶ ἐχαρίσατο αὐτῷ τὸ ὄνομα τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα, ἵνα ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ πᾶν γόνυ κάμψῃ ἐπουρανίων καὶ ἐπιγείων καὶ καταχθονίων καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσῃται ὅτι κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς εἰς δόξαν θεοῦ πατρὸς.

Ὁ αὐτοπροσδιορισμὸς τοῦ Ἰησοῦ «ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου» εἶναι ἴσως ὁ καλῆτερος τρόπος διὰ νὰ καταλάβωμεν κάτι ἀπὸ τὴν ψυχολογίαν τοῦ Ἰησοῦ, δηλ. πῶς ἀντιλαμβάνετο τὸν ἑαυτόν του. Στὸ κήρυγμά του περὶ Βασιλείας τοῦ Θεοῦ καὶ στὴν παρουσίασιν τοῦ προσώπου του ὡς Υἱοῦ τοῦ Ἀνθρώπου ὁ Ἰησοῦς μᾶς ἐφάνέρωσεν Ποιὸς εἶναι καὶ γιατί ἦλθε στὴν γῆν.